



ΦΙΛΟΙ ΤΗΣ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Φίλοι της Λευκωσίας

ΟΡΑΜΑ & ΚΥΡΙΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

2021



το όραμά μας ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ

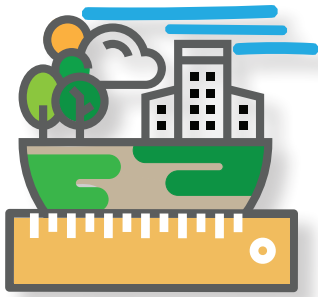
“Μια Ιδανική πόλη είναι αυτή [...] όπου λαμβάνονται πλήρως υπόψη όλοι όσοι τη χρησιμοποιούν, εργάζονται ή εμπορεύονται εκεί, την επισκέπτονται, αναζητούν ψυχαγωγία, πολιτισμό, πληροφόρηση, γνώση, σπουδάζουν εκεί.”

Οι Φίλοι της Λευκωσίας στοχεύουμε να ωθήσουμε **ΟΛΟΥΣ** τους Λευκωσιάτες να νοιώσουν δική τους την ιστορική μας πρωτεύουσα.

Θέλουμε μια Λευκωσία στην οποία οι κάτοικοι και οι επισκέπτες να διαβιούν ευχάριστα σε μια πόλη που τους προσφέρει υψηλή ποιότητα ζωής, με ασφάλεια, καθαρό περιβάλλον, σύγχρονες δημόσιες συγκοινωνίες, ποδηλατόδρομους, πεζόδρομους, εύχρηστες πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές, χώρους και προγράμματα κοινωνικής επαφής, συνεργασίας και ψυχαγωγίας, μια πόλη όπου το πράσινο και οι δημόσιου χώροι θα τυγχάνουν διαχείρισης ως πολύτιμο απόθεμα, μια πόλη με ποικίλες ευκαιρίες εργοδότησης που να προσελκύει καινοτόμες επιχειρήσεις.

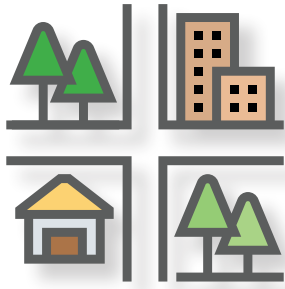
Για να το πετύχουμε αυτό, οι προσπάθειές μας επικεντρώνονται στην υιοθέτηση, διαμόρφωση, υλοποίηση ή ισχυροποίηση απο τις αρμόδιες αρχές, περιλαμβανομένου του Δήμου Λευκωσίας, των πολιτικών, προγραμμάτων ή έργων που αναφέρονται στη συνέχεια.

¹ The European Urban Charter, The Council of Europe.



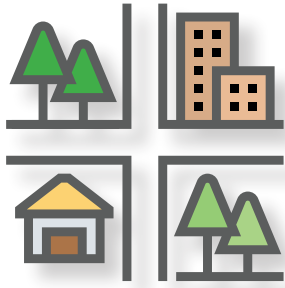
μέτρα ΟΡΙΖΟΝΤΙΑΣ ΕΜΒΕΛΕΙΑΣ

- 1. Διαμόρφωση διακριτής ταυτότητας (Αναγνωρισιμότητα - Branding)** της Λευκωσίας και σχετικής Στρατηγικής Προβολής, αξιοποιώντας τα αξιόλογα δυνατά σημεία της Λευκωσίας που είναι,
 - α) οι έδρες των τριών κρατικών εξουσιών,*
 - β) το απαράμιλλο κράμα ιστορικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, και*
 - γ) η υψηλή συγκέντρωση φορέων ανώτερης εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας.*
- 2. Λευκωσία, Μια Πόλη, Ένας Δήμος:** Σύσταση ενός μεγάλου, ισχυρού Μητροπολιτικού Δήμου της μείζονος Λευκωσίας στα πλαίσια της προωθούμενης μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης: ενός Δήμου με ενιαίο όραμα, που θα εργάζεται για την ισόρροπη – και όχι την ανταγωνιστική- ανάπτυξη των διαφόρων περιοχών, με αποτελεσματική διοικητική, τεχνική και οικονομική αυτοτέλεια και διευρυμένες αρμοδιότητες, που θα γνωρίζει τις ανάγκες και επιθυμίες των δημοτών, που θα είναι πάντα ενήμερος για τα προβλήματα και τις καταστάσεις και που θα μπορεί να αποφασίζει και ενεργεί αποφασιστικά και έγκαιρα, μέσω διαδικασιών συμμετοχής, διαφάνειας, διαβούλευσης και λογοδοσίας.
- 3. Υιοθέτηση κατ' αρχήν απαγορευτικής πολιτικής** για μεγάλες αναπτύξεις που δεν προνοούνται στο Τοπικό Σχέδιο και αρνητικής προσέγγισης σε οποιοσδήποτε ουσιώδεις παρεκκλίσεις πολεοδομικών παραμέτρων.
- 4. Επανεξέταση της πολιτικής για μικτές χρήσεις στις οικιστικές ζώνες,** ώστε να απαμβλυνθούν, ή να μην δημιουργούνται νέα, προβλήματα ασυμβατότητας από χρήσεις που θεωρούνται, αλλά δεν είναι, συμπληρωματικές της οικιστικής, όπως κέντρα αναψυχής, γραφειακά συμπλέγματα, σχολές διαφόρων επιπέδων, φροντιστήρια, γυμναστήρια, χώροι στάθμευσης, κλπ.
- 5. Στα πλαίσια προγραμμάτων κοινωνικής υπευθυνότητας,** σύναψη εθελοντικών συμφωνιών με μεγάλες επιχειρήσεις και οργανισμούς που προκαλούν κυκλοφοριακό φόρτο ή απόβλητα ή καταναλώνουν ενέργεια ή νερό για υιοθέτηση πρωτοβουλιών και κωδίκων συμπεριφοράς για τον περιορισμό των προβλημάτων.
- 6. Νέες αναπτύξεις να συνάδουν με τις κατευθυντήριες προδιαγραφές της ΕΕ** για “Πράσινη Πόλη” [EU Green City].
- 7. Εγκατάσταση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων** σε δημοτικά και δημόσια κτίρια, σχολεία, κλπ.,(π.χ. συστήματα φωτισμού, κλιματιστικά, θερμομονώσεις, φωτοβολταϊκά).
- 8. Υιοθέτηση πολιτικής “πράσινων αγορών”** για τις ανάγκες του Δήμου σε προϊόντα και υπηρεσίες και ενθάρρυνση μεγάλων δημόσιων οργανισμών να υιοθετήσουν παρόμοιες πολιτικές.



αιιφόρος αστική ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

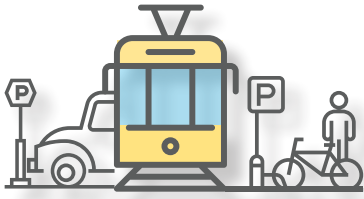
- 9. Εφαρμογή των νόμων στα θέματα του ελέγχου χρήσεων γης**, μετά και από συστηματική καταγραφή όλων των παράνομων παρεμβάσεων σε κτίρια ή αλλαγών χρήσης ή παρεμβάσεων σε δημόσιους χώρους και λήψη μέτρων βελτίωσης της κατάστασης, ώστε οι χώροι να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για τον εγκεκριμένο σκοπό, να ασκούνται από τους ιδιοκτήτες οι υποχρεώσεις συντήρησης και καθαριότητας, να τερματιστεί η χρήση καταστημάτων ως κατοικιών, να κλείσουν παράνομα υποστατικά, να υπάρχει ασφαλής και υγειονομικά αποδεκτός αριθμός ατόμων σε διαμερίσματα, κλπ.
- 10. Πρακτική αξιοποίηση της καταγραφής των εγκαταλειμμένων** και επικίνδυνων κατασκευών που έγινε, με τη διαμόρφωση πολιτικής και την υλοποίηση προγράμματος μέτρων βελτίωσης.
- 11. Δημιουργία ορθολογικής υποδομής για έξυπνη πόλη** (π.χ. διαδίκτυο με γρήγορες ταχύτητες, σταθμοί για φόρτιση ηλεκτρικών αυτοκινήτων, πινακίδες πληροφόρησης, κλπ.).
- 12. Υιοθέτηση νέου πλαισίου πολιτικής** για τη χωροθέτηση ψηλών κτιρίων με βάση σύγχρονες πολεοδομικές και περιβαλλοντικές αρχές και τις μέχρι τώρα εμπειρίες.
- 13. Για την αντιμετώπιση της αισθητικής όχλησης** από πινακίδες στα κτίρια, τα πεζοδρόμια, τους στύλους, κλπ. σε Περιοχές Ειδικού Χαρακτήρα και Μνημείων, διαμόρφωση, μετά και από αξιολόγηση των σχετικών εμπειριών στα Ελληνικά νησιά, και εφαρμογή πολιτικής, προδιαγραφών και καλών πρακτικών, όπως για το μέγεθος, τα σημεία τοποθέτησης, κλπ. Στα ίδια πλαίσια υιοθέτηση προτύπων για τις δημοτικές πινακίδες σήμανσης
- 14. Διαφοροποίηση της πολιτικής για ασυμπλήρωτες υποδομές**, ώστε να σταματήσει η αναρχία με μισούς δρόμους και διακοπόμενα πεζοδρόμια, ιδιαίτερα στους κύριους οδικούς άξονες και σε άλλα σημαντικά αστικά στοιχεία και σε νέες περιοχές που εντάσσονται σε οικιστικές ζώνες. Στο πλαίσιο αυτό, εξέταση των προοπτικών υιοθέτησης πολιτικής όπως αυτή που εφαρμόζει ο Δήμος Αμμοχώστου, που κατασκεύαζε τους δρόμους με τις υποδομές και ανακούσε το κόστος από τους ιδιοκτήτες όταν προχωρούσαν σε ανάπτυξη.
- 15. Σχεδιασμός και υλοποίηση της διαχείρισης του Δασυλλίου Προδρόμου** για παθητική αναψυχή, π.χ. αναψυκτήριο, παιδότοπος.
- 16. Εμπλουτισμός με διευκολύνσεις ατομικής άθλησης του Γραμμικού Πάρκου Πεδιαίου** και θεσμοθέτηση της συνεργασίας μεταξύ Δήμων για την προστασία και συντήρησή του ως ενός συνεχούς πνεύμονα πρασίνου και αναψυχής, μη διακοπόμενου από παρεμβατικά έργα.
- 17. Δεσμευτική υιοθέτηση των οδηγιών που ετοιμάστηκαν για τη φύτευση**, διατήρηση και συντήρηση δέντρων και την επιλογή κατάλληλων ενδημικών φυτών, ιδιαίτερα αυτών των



αιιφόρος αστική ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ (συν)

οποίων το ρίζωμα δεν καταστρέφει τα πεζοδρόμια καθιστώντας τα επικίνδυνα για τους πεζούς.

- 18. Υιοθέτηση προγράμματος παραχώρησης στους δημότες φυτών** της Κυπριακής κλωρίδας για φύτευση σε ιδιωτικούς κήπους, αυλές και μπαλκόνια.
- 19. Ανάλυση συστηματικής εκστρατείας για συντήρηση/ αξιοποίηση** όλων των μικρών και διάσπαρτων χώρων δημόσιου “πρασίνου” και ενθάρρυνση πρωτοβουλιών υιοθέτησής τους από γείτονες και οργανισμούς.
- 20. Ετοιμασία μελέτης για σχέδιο διάθεσης σε δημότες με ειδικές συμφωνίες,** τεμαχίων δημόσιας ή δημοτικής ιδιοκτησίας για τη δημιουργία με ειδικές μεθόδους μικρών αστικών δασυλλίων με τοπικά είδη (π.χ. φύτευση “Miyawaki-style”, με μικρά δενδρύλλια σε πυκνή φύτευση), την άσκηση αστικής γεωργίας, κλπ.
- 21. Ιδιαίτερη έμφαση στη καθαριότητα των δημόσιων χώρων** και επιβολή των αυστηρών ποινών που προνοούνται σε όσους απορρίπτουν απόβλητα.
- 22. Υιοθέτηση προγράμματος διαχωρισμού οικιακών αποβλήτων** στην πηγή και πολιτικής τιμολόγησης υπηρεσιών στη βάση της αρχής “pay as you throw”.
- 23. Διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας του Πράσινου Σημείου** και διευκολύνσεις στους δημότες για τη συλλογή και μεταφορά αντικειμένων και κλαδευμάτων, με την παράλληλη ενθάρρυνση της δημιουργίας δευτερογενούς αγοράς για τη διάθεση των συλλεγόμενων αντικειμένων.
- 24. Ενθάρρυνση της κομποστοποίησης στο επίπεδο νοικοκυριού** (π.χ. δωρεάν κάδοι, κατάλληλη εκπαίδευση, απαλλαγή από τέλη σκυβάλων).
- 25. Διαμόρφωση ολοκληρωμένης πολιτικής για την περισυλλογή/ ανακύκλωση** των αποβλήτων από μεγάλες εκδηλώσεις.



ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗ ΠΟΛΗ

- 26. Ενθάρρυνση της χρήσης των δημόσιων συγκοινωνιών** και ενίσχυση της εξυπηρέτησης σε ποιότητα και συχνότητα.
- 27. Δημιουργία κόλπων στις κύριες οδικές αρτηρίες**, τόσο για τις στάσεις των λεωφορείων όσο και για υπηρεσίες φορτοεκφορτώσεων σε υποστατικά.
- 28. Εγκαταστάσεις “Park and Ride” και “car pooling”** με χώρους στάθμευσης στην περιφέρεια.
- 29. Αναθέωση των σχετικών μελετών** και προώθηση του θέματος του Τράμ.
- 30. Αυστηρή και συστηματική επιβολή της νομοθεσίας** και των κανονισμών για την παράνομη στάθμευση και για τη χρήση των πεζοδρομίων μόνο από τους πεζούς και υιοθέτηση σχετικών εργαλείων αποτροπής στα πλαίσια της νέας νομοθεσίας.
- 31. Με τον κατάλληλο συντονισμό υπηρεσιών**, υιοθέτηση και εφαρμογή συστηματικού προγράμματος κατασκευής κατάλληλων πεζοδρομίων παντού και διασφάλιση της προσβασιμότητας για ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες.
- 32. Πεζοδρομοποιήσεις στη βάση των μελετών** που έγιναν και δημιουργία διαδρομών σύνδεσης μουσείων, ανοικτών χώρων και μνημείων.
- 33. Ολοκληρωμένο πρόγραμμα ποδηλατοκίνησης**, με σχεδιασμό και τοποιοτέχνηση που να λαμβάνουν υπόψη τα καιρικά δεδομένα κατά τις διάφορες εποχές ώστε να διασφαλίζονται όπου είναι εφικτό κατάλληλες συνθήκες χρήσης, π.χ. σκίαση, και με προτεραιότητα των ποδηλάτων έναντι των αναγκών διακίνησης και στάθμευσης αυτοκινήτων.
- 34. Σε συνεργασία με οργανισμούς σημαντικής εργοδότησης**, σχεδιασμός συλλογικού σχεδίου κινητικότητας για τους υπαλλήλους για διακίνηση προς και από την εργασία, τα σχολεία, κ.λ.π.
- 35. Διασφάλιση χώρων στάθμευσης για τους μόνιμους** κατοίκους της περιοχής



ειδικά για το ΑΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

- 36. Ενίσχυση του ρόλου και της ζωτικότητάς του**, με στοχευμένα δημοσιονομικά και πολεοδομικά μέτρα και κίνητρα (π.χ. αξιοποίηση του υφιστάμενου στοκ οικοπέδων και κτιρίων, εμπλουτισμό κοινοτικών υπηρεσιών και χώρων διαμονής ηλικιωμένων, φορολογικές ελαφρύνσεις, βελτίωση του περιβάλλοντος, κλπ.) για τη συγκράτηση και διατήρηση του πληθυσμού, την προσέλκυση νέων κατοίκων, την ενθάρρυνση της στέγασης στον ίδιο χώρο μονάδων ή οικογενειών ποικίλων εισοδηματικών στρωμάτων, κλπ.
- 37. Μεγαλύτερη εμπλοκή των σχολών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στη διαμόρφωση** των πιο πάνω πολιτικών και την ορθολογική αξιοποίηση του κτιριακού αποθέματος για την ενθάρρυνση νέων, ποιοτικών και καινοτόμων αναπτύξεων και μικρών εστιών διαμονής.
- 38. Περαιτέρω αξιοποίηση και αναβάθμιση του κτηρίου του Εκπαιδευτηρίου** Φανερωμένης, όπως για παράδειγμα με την εγκατάσταση Πανεπιστημιακής Σχολής ή τμήματός της.
- 39. Κλείσιμο της εντός των τειχών πόλης για τα ιδιωτικά οχήματα** τα σαββατοκύριακα με την παράλληλη υιοθέτηση πολιτικής δωρεάν στάθμευσης στους γύρω χώρους, δημοτικούς αλλά και ιδιωτικούς (π.χ. κάλυψη κόστους από το Δήμο), εκτός για οχήματα δημόσιας και έκτακτης ανάγκης, αναπήρων και μόνιμων κατοίκων.
- 40. Δημιουργία Ζωνών Χρέωσης Συμφόρησης** στην εντός των τειχών πόλη, με τιμολόγηση της συμφόρησης κατά τη διάρκεια ωρών αιχμής για διερχόμενα οχήματα ιδιωτικής χρήσης και απαγόρευση της διακίνησης εμπορικών και φορτηγών, εκτός για συγκεκριμένες εργασίες σε συγκεκριμένο ωράριο.
- 41. Υλοποίηση με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα του σχεδιασμού** για την ανάπτυξη και διαχείριση του χώρου του παλιού ΓΣΠ.
- 42. Κατάλληλη προβολή**, ισχυροποίηση και αξιοποίηση προγραμμάτων απασχόλησης, αξιοπρεπούς διαμονής, εκμάθησης της γλώσσας, κλπ., για κατοίκους από τρίτες χώρες.
- 43. Προγράμματα κοινωνικής δικαιοσύνης** με στόχο περιθωριοποιημένους συμπολίτες μας, ηλικιωμένους και άτομα με ειδικές ανάγκες.
- 44. Εμπέδωση αισθήματος ασφάλειας**, με κατάλληλη αστυνόμευση, φωτισμό δημόσιων χώρων, ενθάρρυνση νέων χρήσεων σε υποβαθμισμένες περιοχές. Συστηματική αστυνόμευση και αντιμετώπιση οχλήσεων, βανδαλισμών, παράνομων παρεμβάσεων, απορρίψεων, κλπ., στους δημόσιους χώρους.



πολιτισμική ΥΠΟΔΟΜΗ

- 45. Στη διαμόρφωση προτάσεων για ευρωπαϊκά προγράμματα** αλλά και για τη διαχείριση των εσόδων από τα αντισταθμιστικά έργα για μεγάλες ιδιωτικές αναπτύξεις, να δίνεται προτεραιότητα σε πρωτοβουλίες και δραστηριότητες πολιτιστικής ανάπτυξης, όπως σε έργα συντήρησης και ανάδειξης ιστορικών κτηρίων και μνημείων, μνημών του παρελθόντος της πόλης, κλπ.
- 46. Υλοποίηση των χρονοδιαγραμμάτων για προώθηση,** ολοκλήρωση, παράδοση στον κόσμο ή πλήρη αξιοποίηση έργων όπως το νέο Μουσείο, το Δημοτικό Θέατρο, η Δημοτική Πινακοθήκη, το Κέντρο CVAR, κλπ.
- 47. Αξιοποίηση του Δημοτικού Κήπου για τις εκδηλώσεις** του Δημοτικού Θεάτρου και άλλων πολιτιστικών φορέων και οργανώσεων καθώς και του παρακείμενου χώρου εστίασης για τις ανάγκες του Θεάτρου.
- 48. Κατά προτεραιότητα υλοποίηση της νομοθεσίας** για τον εμπλουτισμό δημόσιων και δημοτικών κτιρίων με έργα τέχνης.
- 49. Μελέτη για την κατάλληλη διαμόρφωση** και ευπρεπισμό του γύρω χώρου των αγαλμάτων και προτομών και φωτισμό τους όπως και των ιστορικών κτιρίων.
- 50. Προκήρυξη διαγωνισμών για τον εμπλουτισμό** των ανοιχτών δημόσιων χώρων και δημοτικών πάρκων με εικαστικές παρεμβάσεις και προσθήκες.



επίλογος

“Οι Ευρωπαϊκές πόλεις χρειάζονται ένα Κοινό Όραμα και Αρχές και μια Κοινή Προοπτική και Ατζέντα για ομαδική δράση από όλους τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους φορείς σε όλα τα επίπεδα της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων της κυβέρνησης, των επιχειρήσεων, των εκπαιδευτικών, των ΜΚΟ, των κοινοτικών ομάδων συμφερόντων και, κυρίως, των ίδιων των πολιτών.”

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Τηλέφωνο: + 357 99 496 680

e-mail: info@filoitislefkosias.org

Fax: 22 879 416

www.filoitislefkosias.org

f [friendsofnicosia](#)
